

Zpráva z výzkumů návštěvníků realizovaných v souvislosti s tvorbou interpretační strategie Bohuslava Martinů v Poličce

Autoři: Michal Medek, Tereza Hladká
Recenzentka: Blanka Mouralová

Zpracoval: Ústav pro interpretaci místního dědictví ČR, z.ú.
dobrainterpretace.cz
srpen 2025

Obsah

Úvod	3
Metodika.....	4
Zkreslení samovýběrem	4
Výsledky	5
Demografie	5
Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů	7
Asociace.....	8
Polička.....	8
Bohuslav Martinů	8
Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů	11
Zájem.....	11
Proaktivní respondenti a dotazování v Poličce.....	11
Dotazování v Litomyšli a na Svojanově	12
Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů	13
Osobnost Bohuslava Martinů	13
Martinů a Polička.....	13
Martinů a já	14
Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů	15
Doplňkové otázky.....	16
Návštěva expozice na mostě	16
Způsob získávání informací.....	16
Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů	17
Prezentace Bohuslava Martinů v Poličce.....	18
Závěr.....	20
Příloha 1 Online dotazník.....	21
Příloha 2 dotazník pro odevzdání na sběrném místě	22
Příloha 3 Dotazník Svojanov	23
Příloha 4 Dotazník Litomyšl.....	24

Úvod

Tato zpráva prezentuje klíčové výsledky z výzkumů návštěvníků a obyvatel Poličska, které byly realizovány v období od února do června 2025 s cílem vytvořit základ pro tvorbu interpretační strategie Bohuslava Martinů v Poličce. Jedinečnost tohoto výzkumu v českém kontextu spočívá v samotné jeho realizaci, rozsahu i různorodosti získávání zdrojů dat (online dotazníky, papírové dotazníky na sběrných místech, dotazování chodců na Palackého náměstí v Poličce, dotazování návštěvníků hradu Svojanov a účastníků festivalu Smetanova Litomyšl). Zaměření na různorodé cílové skupiny a dostatečný rozsah získaných dat umožnily získat mnohostranný pohled na vnímání osobnosti a díla Bohuslava Martinů i Poličky jako turistické destinace. Ačkoliv je část získaných dat zkeslena samovýběrem respondentů, srovnání s náhodně oslovenými návštěvníky poskytuje podklady pro kalibraci dat a umožňuje je tak interpretovat s patřičnou opatrností.

Zjištěné informace mají zásadní význam pro efektivní tvorbu interpretační strategie Bohuslava Martinů:

- Studie identifikuje cílové skupiny, jejich „zájmy“ a představy o Bohuslavu Martinů i Poličce jako destinaci.
- Řeší nejenom vazbu na Poličku a její propagaci, ale ukazuje i význam Bohuslava Martinů pro budování místní identity.
- Naznačuje způsoby prezentace odkazu Bohuslava Martinů prostřednictvím univerzálně sdílených emocí.
- Sumarizuje návrhy na prezentaci Bohuslava Martinů poskytnuté respondenty.
- Identifikuje komunikační kanály využívané respondenty pro plánování pobytu v destinacích.

Jsme přesvědčeni, že tato studie poskytuje vsutku solidní základ pro tvorbu interpretační strategie Bohuslava Martinů v Poličce, zůstává však pouze jejím prvním krokem.

Za autorský tým a realizátory výzkumu

Michal Medek

Metodika

Dotazníková šetření proběhla několika způsoby:

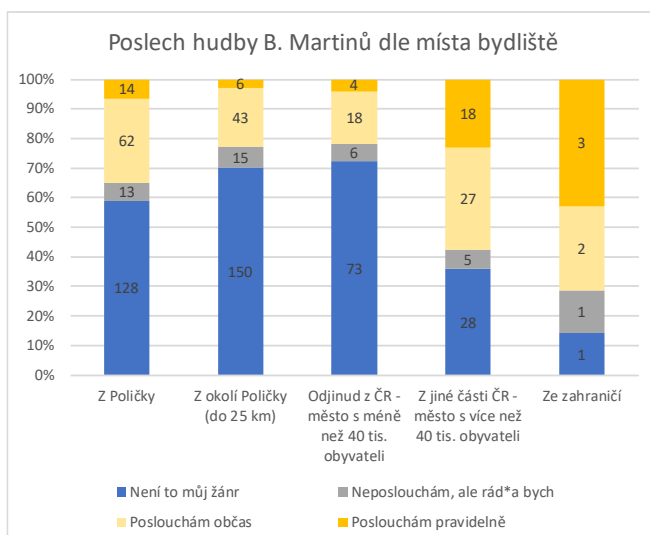
- **Online** díky inzerci v lokálním periodiku, nástěnkách atp. s účastí 344 respondentů. Formulář dotazníku obsahuje Příloha 1. Šetření probíhalo od února do konce dubna 2025.
- Možností **odevzdat vyplněný dotazník** v papírové podobě na sběrných místech využilo 44 respondentů. Formulář tohoto dotazníku obsahuje Příloha 2. Sběr formulářů probíhal v průběhu března a dubna 2025.
- **Dotazováním chodců** na Palackého náměstí, při kterém byla pro stejný dotazník (viz Příloha 2) získána data od 52 respondentů. Sběr dat probíhal 24. 4. a 29. 5. 2025, tedy ve dnech konání trhů.
- **Dotazováním návštěvníků hradu Svojanov**, kde byla získána data od 200 respondentů. Formulář dotazníku obsahuje Příloha 3. Sběr probíhal v průběhu 2 víkendů na přelomu května a června 2025.
- **Dotazováním účastníků festivalu Smetanova Litomyšl**. Byla získána data od 74 respondentů. Sběr dat probíhal 21. až 22. června 2025.

Dotazníky vyplňované na základě odpovědí respondentů na Svojanově a v Litomyšli se lišily od dotazníků zaměřených na obyvatele Poličky. Výzkumníky zajímalo obecně vnímání Poličky a důvody k návštěvě města. Sběr dat probíhal pod vedením Terezy Hladké (Centrum Bohuslava Martinů, Městské muzeum a galerie).

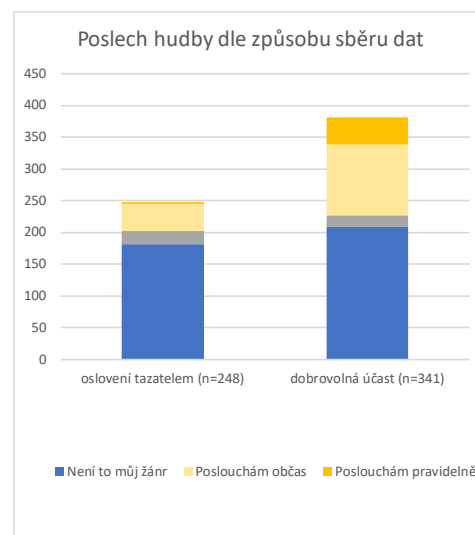
Zkreslení samovýběrem

Protože se respondenti účastnili online šetření a šetření prostřednictvím odevzdávání vyplněných dotazníků na sběrných místech na základě vlastního rozhodnutí, lze oprávněně očekávat, že zde došlo ke zkreslení reprezentativnosti datového souboru směrem k zájemcům o kulturu (a)nebo osobnost B. Martinů.

Míru tohoto zkreslení jsme testovali na otázce týkající se poslechu hudby Bohuslava Martinů. Srovnání představuje Graf 1. Získaná data potvrzují předpoklad, že se **dobrovolně šetření zúčastnilo více příznivců hudby Bohuslava Martinů**. Nazýváme je dále „proaktivní respondenti“. Oproti náhodně osloveným respondentům v lokalitách Svojanov a Polička – náměstí je v této skupině desetkrát více pravidelných posluchačů hudby Bohuslava Martinů, těch, kteří poslouchají jeho hudbu občas bylo u náhodně oslovených respondentů o 40% méně. Celkově lze **zkreslení samovýběrem z hlediska zájmu o hudbu Bohuslava Martinů** vyčíslit na úrovni přibližně **čtvrtiny respondentů** odpovídajících **online** či těch, kteří odevzdali **vyplněný dotazník** na jednom ze sběrných míst.

Graf 2 Srovnání poslechu hudby B. M. dle místa bydliště

Graf 1 Srovnání poslechu hudby Bohuslava Martinů dle způsobu sběru dat

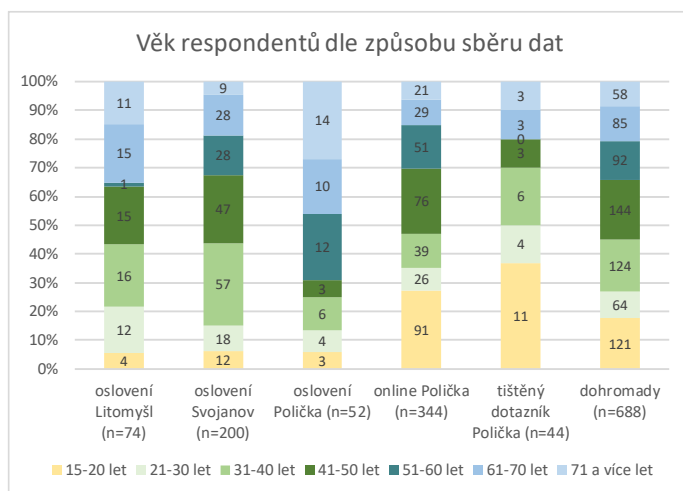
Analýza získaných dat zároveň vyloučila předpoklad, že by obyvatelé Poličky a okolí více poslouchali hudbu Bohuslava Martinů než respondenti z jiných částí ČR, jak ukazuje Graf 2.

Byť charakter výzkumu **neumožňoval získání reprezentativního datového souboru** sensu stricto, lze získaná data **interpretovat s vědomím výše uvedeného zkreslení**.

Výsledky

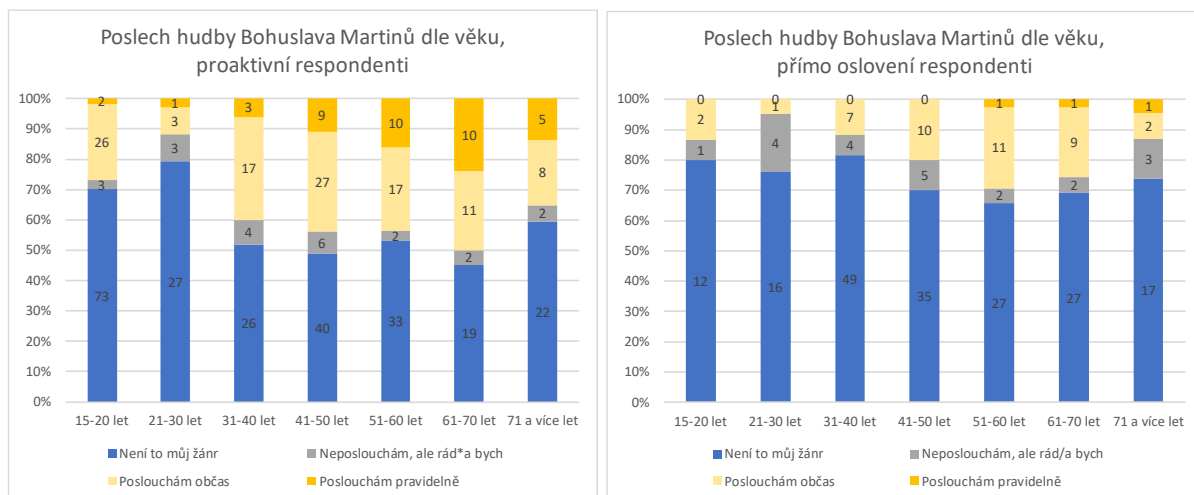
Demografie

Z demografických údajů byl v rámci šetření zjišťován pouze **věk** a **místo bydliště respondentů**. Jak ukazuje Graf 3, nepřevažuje v datovém souboru výrazně jedna věková skupina respondentů. Hrad Svojanov navštěvuje spíše střední generace (31-60 let¹), což lze přičíst charakteru hradu jako destinace pro rodinné výlety. Překvapivě vysoký počet respondentů v nejmladší věkové kategorii 15-20 let je výsledkem propagace šetření na poličském gymnáziu. Za činností tohoto gymnázia bezpochyby stojí i vysoká míra nepravidelného poslechu hudby Bohuslava Martinů v této věkové skupině (25%).

Graf 3 Věk respondentů účastnících se výzkumu

Obecně však lze konstatovat, že poslech hudby (či vyjádřený zájem o hudbu) Bohuslava Martinů je vyšší u střední generace, jedná se přibližně o 10-20% respondentů. U respondentů se zájmem o Bohuslava Martinů, ať už z jakéhokoli důvodu, je tento podíl dvojnásobný. Grafy 4 záměrně neobsahují respondenty z festivalu Smetanova Litomyšl, ti jsou uvedeni až v závěru kapitoly.

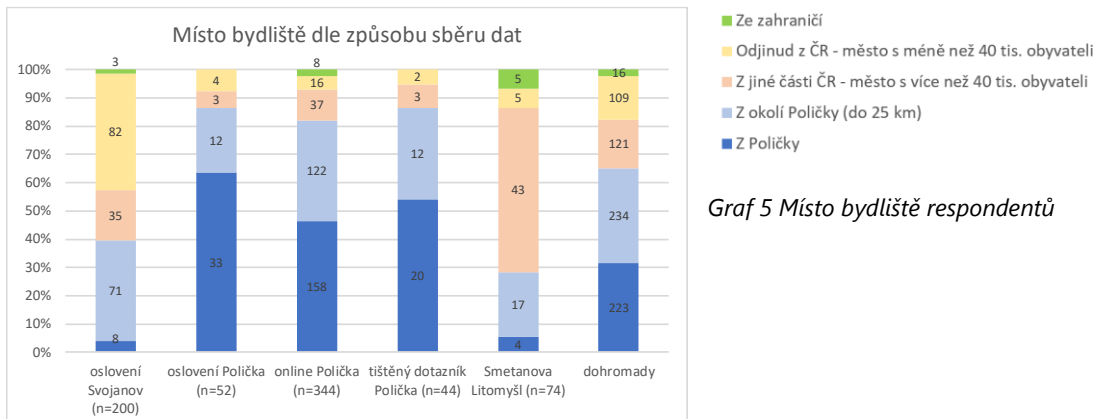

Graf 4 Poslech hudby Bohuslava Martinů dle věku

Výzkumem bylo zachyceno málo respondentů z nejstarší věkové skupiny 70+ a z nejmladších věkových skupin 15-20 a 21-30 let (odfiltrujeme-li žáky poličského gymnázia).

¹ Při tvorbě dotazníků, žel, došlo k nekonzistenci mezi daty ze Svojanova, kdy byly sloučeny věkové kategorie 51-60 a 61-70 let to jedné. Pro účely srovnávání proto výsledky za tuto sloučenou kategorii rozděluje do uvedených věkových skupin rovnoměrně.

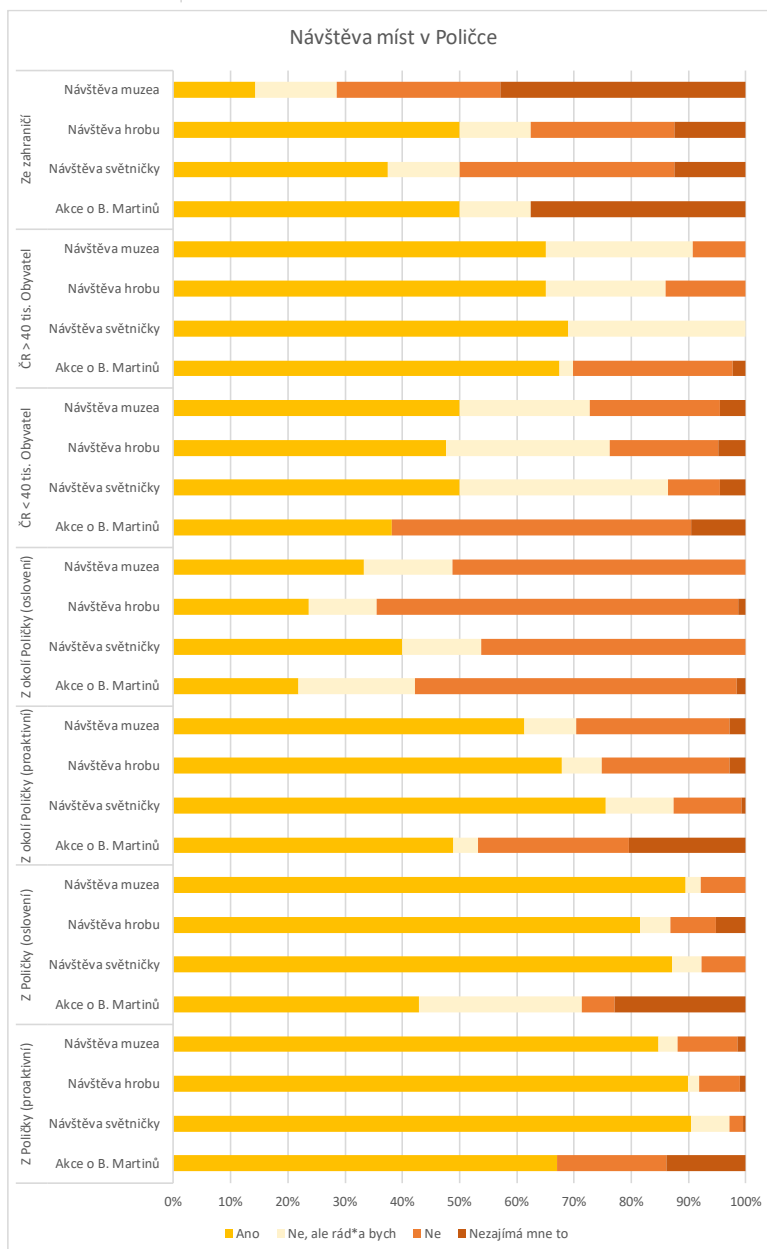
Složení respondentů dle **místa bydliště** představuje Graf 5. Nepřekvapivě je z něj patrné, že mimo dotazníky ze Svojanova a Litomyšle tvořilo datový soubor více než 80% respondentů z Poličky a nejbližšího okolí. Z hlediska cestovního ruchu provozovaného městem je zajímavé, že téměř 40% respondentů zachycených na Svojanově bylo z nejbližšího okolí. Tito respondenti však neprošli samovýběrem, proto lze předpokládat, že jejich postoj k dědictví Bohuslava Martinů se bude lišit od postoje respondentů ze stejného regionu, kteří odpovídali proaktivně. I proto budeme v následující části analýzy z hlediska demografie rozdělovat data získaná na Svojanově, náměstí v Poličce a v Litomyšli a data získaná samovýběrem.

Graf 5 Místo bydliště respondentů

Zásadní rozdíly mezi dotazníky sebranými v Poličce a na Svojanově se projevují z hlediska návštěvy jednotlivých míst spojených s Bohuslavem Martinů. Rozdíl je patrný jak u respondentů bydlících v okolí Poličky, tak i u respondentů ze vzdálenějších částí České republiky (z důvodu zjednodušení nejsou v Grafu 6 odlišeni). Graf 6 ukazuje, že šetření v Poličce se účastnil větší počet respondentů se zájmem či alespoň osobní historií spojenou s osobností Bohuslava Martinů. Šetření na Svojanově ukazuje, že **60% respondentů bydlících v okolí Poličky nikdy nenavštívilo světničku na věži, 3/4 se nikdy neúčastnili žádné akce spojené s Bohuslavem Martinů a 2/3 nenavštívilo muzeum.** U přímo oslovených návštěvníků ze zbytku ČR dopadlo nejlépe muzeum, které navštívilo 18% respondentů, světničku pak pouhých 12% respondentů. Zároveň však 30% respondentů, kteří ještě ve světničce nebyli, projevilo zájem o její návštěvu. Ze získaných dat tak vyplývá, že **povědomí o místech spojených s Bohuslavem Martinů v Poličce je mezi návštěvníky Svojanova nízké,** a to dokonce i mezi těmi, kteří bydlí do 25 km od Poličky.

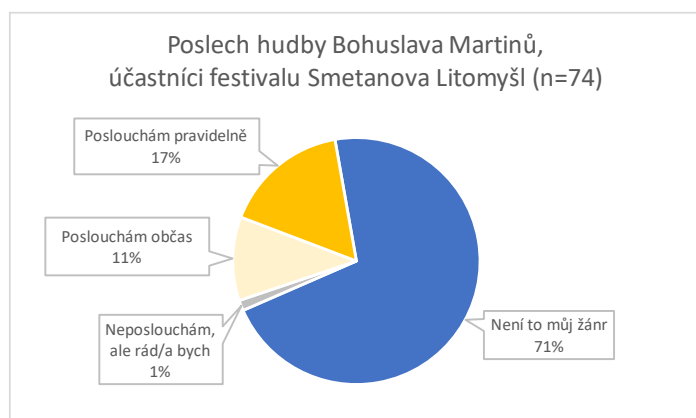
Graf 6 Návštěva míst spojených s B. Martinů

Zvláště pak uvádíme v tabulkové podobě stejná data pro účastníky festivalu Smetanova Litomyšl, jejichž odpovědi se, překvapivě, nelišily od respondentů ze Svojanova. Dokonce lze konstatovat, že v relativních hodnotách se účastníci festivalu zajímali o dědictví Bohuslava Martinů méně než návštěvníci hradu.

Bydliště	Návštěva muzea		Návštěva hrobu		Návštěva světničky		Návštěva akce	
	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne	Ano	Ne
Zahraničí	0	5	0	4	1	4	0	4
ČR, město s více než 40 tis. obyv.	9	33	9	33	11	31	4	38
ČR, město s méně než 40 tis. obyv.	0	5	0	5	0	5	0	5
Z okolí Poličky	9	8	4	13	7	10	3	14
Z Poličky	2	2	4	0	4	0	0	4
Celkem	20	53	17	55	23	50	7	65

Jakkoliv mohou tyto hodnoty působit překvapivě, odpovídají zájmu o hudbu Bohuslava Martinů, která je sice u účastníků festivalu vyšší než u běžných turistů, avšak poloviční oproti proaktivním účastníkům výzkumu „5 minut pro Martinů“, jak ilustruje Graf 7.

Graf 7 Poslech hudby Bohuslava Martinů deklarovaný respondenty z řad účastníků festivalu Smetanova Litomyšl

Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů

- Z pohledu cestovního ruchu spojeného s osobností Bohuslava Martinů se jako nejperspektivnější jeví věková skupina 30-70 let. Mírně větší zájem o toto kulturní dědictví projevují obyvatelé větších měst.
- Obyvatelé Poličky mají během svého života dostatek příležitostí se s odkazem a místy spojenými s Bohuslavem Martinů seznámit, naprostá většina tak již učinila.
- Lze předpokládat, že podstatnou část návštěvníků Poličky (a bezpochyby Svojanova) tvoří obyvatelé žijící do 25 km od Poličky. Zatímco část této cílové skupiny si Poličku / Poličsko spojuje s osobností Bohuslava Martinů a dobrovolně se účastnila výzkumu, většina obyvatel regionu tuto vazbu vytvořenou nemá a místa spojená s Bohuslavem Martinů nikdy nenavštívila. Domníváme se, že **tito obyvatelé jsou nejperspektivnější cílovou skupinou** z hlediska propagace odkazu Bohuslava Martinů z následujících důvodů:
 - možností vytvoření vazby mezi lokální identitou a osobností Bohuslava Martinů;
 - snadným způsobem oslovení veřejnosti prostřednictvím Mikroregionu Poličsko, MAS Poličsko, sdružení obcí Kraj Smetany a Martinů a případně jinými regionálními kanály;
 - možností oslovení škol pro programy spojené s Bohuslavem Martinů.
- Byť datový soubor z festivalu Smetanova Litomyšl nemá dostatečnou velikost, indikuje, že povědomí návštěvníků o dědictví Bohuslava Martinů v Poličce je na průměrné úrovni. Nabízí se popularizace tohoto dědictví, ať už prostřednictvím doprovodného programu festivalu či nabídky individuálních návštěv Poličky. Pro ty lze představit pobídky formou dopravy, slevy na vstupném apod.

Asociace

Otázky na asociace se významně lišily a to jak formou, tak i obsahem. Zatímco u proaktivních respondentů se jednalo o otevřené otázky týkající se osoby a díla Bohuslava Martinů a jeho prezentace ve veřejném prostoru, v případě oslovených návštěvníků Svojanova a Litomyšle se otázky zaměřovaly i na návštěvu Poličky a odpovědi byly kódovány tazateli na místě do předem připravených kategorií, případně vytvářely kategorie nové (viz níže). Z obou uvedených důvodů je proto nutné zpracovávat odpovědi samostatně.

Polička

Asociace s městem Polička byly zjišťovány u respondentů na Svojanově a v Litomyšli. V obou případech je nejsilnější vazba na termíny „město“ a „hradby“, nicméně 40% respondentů vyjádřilo asociaci buď na Bohuslava Martinů nebo na rodnou světničku.

Asociace	Počet
město	121
hradby	100
Bohuslav Martinů	96
rodná světnička	32
pivo	32
nábytek	12
masokombinát	7
STV Bořiny	5
festival Polička *555	4
rybaření	3
jiné	2

Je potřeba dodat, že většina oslovených respondentů Poličku již navštívila, případně v ní žije či pracuje (83% dotazovaných na Svojanově a 73% dotazovaných v Litomyšli). Z tohoto hlediska je zajímavé, že **ti, kteří Poličku nenavštívili**, uvádí častěji asociace s výrobky či závody v místě (pivo, STV Bořiny, nábytek), pouze necelých 6% uvádí asociaci s hradbami (!), nikdo s rodnou světničkou (!) a 28% s Bohuslavem Martinů.

Bohuslav Martinů

Odpovědi na otázku „**Co si vybavíte, když se řekne Bohuslav Martinů?**“ byly sbírány dvěma způsoby. V případě proaktivních respondentů (a šetření na náměstí v Poličce) se jednalo o otevřenou otázku, která byla kódována zpětně. U respondentů ve Svojanově a Litomyšli prováděli kódování asociace a jeho zápis tazatelé na místě. Z výše uvedeného důvodu tyto odpovědi analyzujeme odděleně.

Proaktivní respondenti

Ze 433 respondentů na tuto otázku odpovědělo 375. Jedna odpověď může obsahovat asociace spadající do více kategorií, a proto se celkový součet četností liší od celkového počtu odpovědí.

Kódování:

- **Skladatel a hudba** (216 zmínek)
 - Tato kategorie zahrnuje asociace s Bohuslavem Martinů jako hudebním skladatelem, jeho hudbou obecně, žánry (např. klasická hudba, moderna), kvalitou hudby (nádherná, geniální, krásná, velmi složité skladby), jeho hodnocení jako skladatele (gigant hudební historie, světový skladatel, významný skladatel), zařadili jsme sem i ojedinělé zmínky nástrojích, na které hrál (zejména housle, klavír).
- **Polička a rodiště** (165 zmínek)
 - Zde jsou zařazeny odpovědi odkazující na Poličku jako jeho rodné město, poličského rodáka,

„náš“ rodák, nebo na jeho domov. Zmínky jako „spojeného se svým rodným městem“ nebo „Polička a její kultura“ jsou zde také zahrnuty.

- **Rodná světnice / Věž kostela** (120 zmínek)
 - Tato kategorie shromažďuje zmínky o rodné světnici, světnici ve věži, nebo jen věži či kostelu v kontextu jeho narození a života.
- **Díla** (44 zmínek)
 - Kategorie konkrétních děl zahrnuje názvy skladeb jako Otvírání studánek (nejčastěji zmiňované dílo), Julietta, Polní mše, Řecké pašije, Hry o Marii, Loutky, Česká rapsodie, Mikeš z hor, Romance z pampelišek, Variace na slovenskou lidovou píseň, Kolombína tančí, Romance pro housle a klavír aj.
- **Význam a ohlas** (42 zmínek)
 - Tato kategorie se zaměřuje na jeho význam a uznání, ať už mezinárodní (světovost, mezinárodní přesah, celosvětově významný, světově uznávaný), nebo na domácí půdě (nepochopení na domácí půdě). Zahrnuje také zmínky o tom, že je nejslavnější poličský rodák nebo velký skladatel 20. století, více hraný ve světě než v ČR, či doceněný až v posledních 20 letech. Často je zmiňován jako součást velké české čtyřky skladatelů.
- **Život a osobnost** (39 zmínek)
 - Zde jsou zahrnuty zmínky o jeho životních etapách a působících mimo Poličku (např. Paříž, Amerika, Francie, Švýcarsko), jeho osobnosti (sympatický člověk, úžasný člověk), jeho vztahu k domovu a exilu (smutek, že ho nechtěli pustit komunisté domů, propojení s domovem, kam se mohl vrátit až po smrti, dopisy z exilu), asociacích s dalšími osobnostmi (Vítězslava Kaprálová, Jan Zrzavý, Jaroslav Mihule, Charlotte Martinů, Jiří Mucha, Rudolf Firkušný, Miloslav Bureš), nebo vizuálních aspektech (jeho obličej, kresby, karikatury, podobizna).
- **Další památníky a místa** (v Poličce) (22 zmínek)
 - Tato kategorie zahrnuje fyzická místa a instituce v Poličce spojené s Martinů mimo rodnou světničku, jako je muzeum (dnes Centrum BM), hrob na hřbitově, ZUŠ (Základní umělecká škola B. Martinů), socha v parku, nebo radnice. Zmínka o „soutěži v klavíru“ nebo „soutěži Mladí a Bohuslav Martinů“ je také zahrnuta, protože souvisí s aktivitami ZUŠ.
- **Specifické / netradiční asociace** (14 zmínek)
 - Do této kategorie spadají méně běžné nebo velmi specifické či dokonce mylné asociace, jako jsou cigareta, drobný hlodavec / krysa/myš, obecné hudební nástroje, film (Patrně míněn Můj život s Bohuslavem Martinů), poznámky o špatném stavu expozice v muzeu, nebo dokonce zmínka, že byl spisovatel. Také neexistující osobní vztah: „jehož hudbu neznám“.

Při podrobnějším pohledu na odpovědi jednotlivých věkových skupin a vztah k poslechu hudby Bohuslava Martinů jsme zjistili, že **kategorie týkající se Poličky a jednotlivých míst upomínajících na skladatele jsou nezávislé jak na věku respondentů, tak i na poslechu hudby Bohuslava Martinů.** Totéž se týká i obecné asociace „Skladatel a hudba“.

Z děl nejčastěji zmiňované „Otvírání studánek“ je časté i u mladších věkových skupin, a to i mezi těmi, kteří jeho hudbu neřadí mezi svůj žánr, což může naznačovat vliv školní výuky nebo obecného povědomí. Specifičtější díla jako např. „Julietta“, „Řecké pašije“, „Loutky“ či „Polní mše“ zmiňují spíše starší respondenti (41-70 let) a aktivní či občasní posluchači. Ti také častěji zdůrazňují jeho „světovost“, „genialitu“ a „význam“.

Kategorie „Život a osobnost“ je výrazněji zastoupena u aktivních a občasných posluchačů, což naznačuje, že hlubší zájem o hudbu často vede i k zájmu o život a osobnost skladatele. Emoční asociace jako „domov, hrdost, pokora, vděčnost, láska“ nebo „smutek, že ho nechtěli pustit komunisté domů“ se objevují u pravidelných posluchačů starších generací.

Máme-li zobecnit asociace podle uvedených poslechovcích návyků proaktivních respondentů, potom:

- **Aktivní a občasní posluchači** častěji uvádějí **specifická díla** a mají **hlubší znalosti o skladatelově životě a osobnosti**, včetně citových vazeb (domov, hrdost) a širších souvislostí jeho působení (Paříž, exil). Také výrazněji zdůrazňují jeho **význam a ohlas** na světové scéně.
- **Potenciální posluchači** (neposlouchám, ale rád* a bych) projevují zájem, ale jejich asociace jsou většinou podobné těm u neposlouchajících, tj. spíše se soustředí na základní faktografické údaje (skladatel, Polička, věž), než na hlubší detaily.

- **Neposlouchající / Nezajímající se respondenti** se nejčastěji omezují na **základní identifikátory** jako "hudební skladatel", "rodák z Poličky" a "rodná světnička/věž kostela". Konkrétní díla zmiňují zřídka (s výjimkou "Otvírání studánek"), a detaily z jeho života či osobnosti se u nich prakticky nevyskytují. Jejich asociace lze označit jako faktické.

Oslovení respondenti

Asociace od oslovených návštěvníků ze Svojanova a Litomyšle vyjadřuje následující tabulka a wordcloud.

Asociace	Litomyšl (n=74)	Svojanov (n=200)	Celkem
hudební skladatel	68	133	201
Polička	11	63	74
rodná světnička / kostel	29	31	60
hudba / dílo	13	30	43
rodák	13	11	24
Otvírání studánek	7	9	16
zahraničí / věhlas	2	1	3
různé obrazy ze života B. M.	3	0	3
nevím, kdo to byl	0	2	2
hrob	2	0	2
starosta Poličky	2	0	2
ZUŠ / učitelka HV	2	0	2

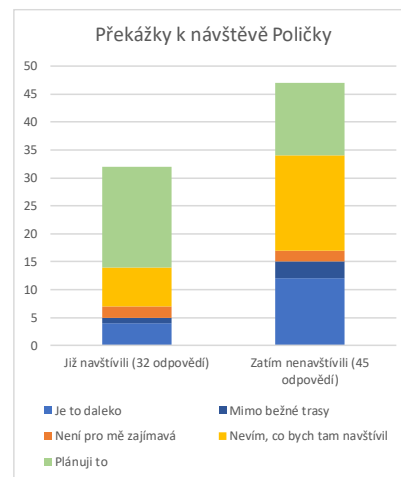
Z údajů je patrné, že bohatší a rozsáhlejší asociace s Bohuslavem Martinů mají účastníci festivalu Smetanova Litomyšl. I když v obou případech předcházela otázka na asociace s Poličkou, respondenti z Litomyšle si osobností skladatele spojují spíše konkrétní místa, nežli město jako takové.

Podíváme-li se na asociace u oslovených respondentů s ohledem na poslech hudby Bohuslava Martinů, objevuje se podobný obraz jako v případě proaktivních respondentů. Ti, kteří hudbu Bohuslava Martinů poslouchají, mají hlubší asociace s osobností skladatele, kdežto neposluchači odpovídají spíše obecně (hudební skladatel, Polička).

	Není to můj žánr	Neposlouchám, ale rád*a bych	Poslouchám občas	Poslouchám pravidelně	Celkem
Počet respondentů v kategorii	186	22	51	15	274
hudební skladatel	134	9	45	13	201
Polička	54	9	9	2	74
rodná světnička / kostel	41	3	12	4	60
hudba / dílo	21	4	13	5	43
rodák	20		2	2	24
Otvírání studánek	6		7	3	16
zahraničí / věhlas	2			1	3
různé obrazy ze života B. M.			1	2	3
nevím, kdo to byl	2				2
hrob	2				2
starosta Poličky	2				2
ZUŠ / učitelka HV			1	1	2

Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů

- Pomineme-li obecný termín „město“, největší část oslovených respondentů si Poličku asociuje s městskými hradbami a Bohuslavem Martinů. Se značným odstupem má část dotazovaných asociaci na poličské pivo a další výrobní závody. Vzhledem k tomu, že celé šetření bylo zaměřeno na Bohuslava Martinů, lze očekávat, že rámování dotazování navádělo k této asociaci, nicméně i přesto ji považujeme za silnou a to i proto, že přibližně osmina respondentů zmínila rodnou světničku. Označení Poličky jako „města (odkazu) Bohuslava Martinů“ je tedy na místě.
- Asociace s konkrétními místními zajímavostmi (hradby, rodná světnička) **chybí u oslovených respondentů, kteří zatím Poličku nenavštívili**, kteří tvořili pětinu dotazovaných. Z toho vyplývá, že z hlediska přilákání k návštěvě je klíčové komunikovat 2-4 konkrétní důvody pro návštěvu Poličky. To potvrzuje i Graf 8, který představuje hlavní překážky k návštěvě města (odpovědi zadala i část těch, kteří již Poličku navštívili).
- V případě Bohuslava Martinů má většina oslovených respondentů povšechnou představu o jeho působení jako skladatele a o vazbě na Poličku (opět je nutno zmínit možné ovlivnění této asociace předcházející otázkou). Ve všeobecné známosti je světnička ve věži kostela, nikoliv však skladatelův hrob. Pro interpretaci to znamená odkazovat na Poličku jako na více než pouhé rodné město, ale místo trvalé inspirace a touhy po domově ovlivňující tvorbu Bohuslava Martinů do posledních dní jeho života.
- Zatímco proaktivní účastníci šetření kladou důraz na propojení osobní / místní identity s Bohuslavem Martinů, bez ohledu na věk a zájem o jeho hudbu, oslovení respondenti tento osobní vztah postrádají, a to i když žijí ve stejném regionu. To podporuje již formulované závěry z části týkající se demografie.
- Posluchači hudby Bohuslava Martinů a lidé se vztahem k Bohuslavu Martinů (demonstrovaným dobrovolnou účastí v šetření) vidí jeho osobnost a životní osudy plastičtěji. Představy většiny návštěvníků jsou však poměrně šablonovité (skladatel – Polička – rodná světnička), což vytváří potenciál pro interpretaci Bohuslava Martinů postavené na tzv. univerzáliích – sdílených emocích, které lze vetknout do příběhů, ve kterých příjemcům vytváří tzv. hlubší smysl: schémata, která znají ze svého života, se kterými se mohou ztotožnit. Jedná se například o: vypracování se díky píli, překonávání neúspěchu, tvůrčí genialita, síť pomáhajících přátel, nezapomínání na kořeny, atp.
- Byt' je Otvírání studánek zdaleka nejznámější skladbou Bohuslava Martinů v povědomí veřejnosti, toto povědomí se pohybuje na úrovni jednotek procent oslovených respondentů. Díky tomu, i díky vazbě na tuzemské přírodní a kulturní dědictví a přístupné téma, skladbu považujeme za nejvhodnější úvod do díla Bohuslava Martinů a to nejenom popularizací skladby samotné, ale i vysvětlením kontextu jejího vzniku – přemostěním k osudu Bohuslava Martinů.

Graf 8 Překážky k návštěvě Poličky

Zájem

Zatímco účastníci výzkumu na Svojanově a v Litomyšli byli dotazováni na obecné zájmy při cestování, proaktivní respondenti a dotazovaní na náměstí v Poličce odpovídali na otevřenou otázku.

Proaktivní respondenti a dotazování v Poličce

Účastníci šetření odpovídali na otevřenou otázku „**O kterých tématech byste se v souvislosti s Bohuslavem Martinů chtěl*a více dozvědět?**“ Kódování odpovědí obsahuje následující přehled. Jedna odpověď může obsahovat asociace spadající do více kategorií, a proto se celkový součet četností může lišit od celkového počtu odpovědí. Ze 440 respondentů na tuto otázku odpovědělo 424.

Kategorie odpovědí:

- **O jeho povaze, vlastnostech a osobním životě** (324 zmínek)
 - Bohuslav Martinů jako člověk – téma jeho povahy a vlastností. Tato kategorie zahrnuje také zmínky o jeho láskách, životních dobrodružstvích a zajímavostech „bulvárního“ charakteru, konkrétně bylo zmíněno i „milostný život“ a „drby“. Vazby skladatele na jiné osobnosti.
- **O jeho životě v Poličce – dětství, rodina** (206 zmínek)
 - Do této kategorie spadá i zájem o osobní informace o členech jeho rodiny.
- **O jeho životě v zahraničí** (141 zmínek)
- **O jeho postavení v hudební historii** (132 zmínek)
 - Postavení Bohuslava Martinů v hudební historii, jeho věhlas a úspěchy.
- **O jeho hudbě** (102 zmínek)
 - Zájem o jeho hudbu a tvorbu, do této kategorie spadá i zájem o „více o jeho tvorbě hudební i kreslířské“ a přání „slyšet jeho hudbu – někde volně, radostně v prostoru jen tak“.
- **Široký zájem** (5 zmínek)
 - Někteří respondenti vyjádřili zájem o veškeré dostupné informace nebo obecně o "cokoliv o NĚm". Zajímavá byla zmínka „Potkat se z (sic) jeho pamětníky“.
- **Nezájem** (17 odpovědí)
 - „Nic“, „Nezajímá mě to“, „Ne“, „Nevím“, „Asi nic“, „Asi nepotřebuji vědet více“, „Žádných“, „Nechci se o něm více dozvědět“, „vše je již dostupné viz knihy prof. Mihuleho“

Dotazování v Litomyšli a na Svojanově

Dotazování na Svojanově odpovídali na otázku „Co by vám na Poličce v rámci její návštěvy přišlo nejzajímavější? Co byste uvítal(a)?“ Dotazování v Litomyšli odpovídali na otázku „Co vás, jako návštěvníka, láká na turistická místa?“ Byť se jedná o různě zabarvené otázky, pro potřeby našeho výzkumu jsme odpovědi na ně sloučili. Výsledky představuje následující tabulka, kde jsou odpovědi tříděny podle toho, zdali respondenti již Poličku navštívili.

Zájem návštěvníků	Nenavštívil / neví	Navštívil	Navštívil opakovaně	Pracuje / žije v Poličce	Celkem
historické památky, architektura	24	81	14	4	123
příroda	4	26	5	0	35
kulturní akce	10	17	2	0	29
(výlety) pro děti	5	13	3	0	21
gastronomie	3	7	0	0	10
atmosféra	2	4	0	0	6
vánoční trhy / nákupy	1	4	0	0	5
zážitky, zábava, setkání lidí stejného zájmu	1	2	0	0	3
historie / příběhy	0	7	0	0	7
IC otevřené ve volných dnech	0	2	0	0	2
sport (různé odpovědi)	0	2	0	0	2
interaktivní expozice	1	1	0	0	2
koupaliště	0	2	0	0	2
poznání nových míst	0	0	1	0	1
prohlídka s průvodcem	0	0	1	0	1
výstava piva	1	0	0	0	1
Počet odpovídajících v dané skupině	53	180	32	5	
tzn. ne všichni z dané skupiny na otázku odpověděli, podstatná část však ano					

Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů

- Na první pohled je překvapivé, že byt' je Martinů s Poličkou asociován, zájem dotazovaných návštěvníků o dědictví spojené s jeho jménem lze označit jako velmi malý. I v případě obecněji položené otázky v Litomyšli vidíme, že kategorii „historie / příběhy“ uvedlo jako atraktivní pouze 7 respondentů. Vzhledem k tomu, že součástí šetření byly zmínky o Bohuslavu Martinů (viz Příloha 3 a Příloha 4), vyplývá z toho, že výzvou pro interpretaci skladatele není pouze jeho prezentace, ale celkové vzbuzení zájmu a představení jeho života a díla jako zajímavého a aktuálního pro současného návštěvníka. K tomu opět slouží univerzália (viz závěry z kapitoly „Asociace“).
- K výše uvedenému závěru směřují i odpovědi proaktivních respondentů na oblasti, o kterých by se chtěli v souvislosti s Bohuslavem Martinů dovědět více. Za nejzajímavější označili osobní život, povahu a vlastnosti následované příběhem života v Poličce.
- Pro obecnou propagaci Poličky směrem k potenciálním návštěvníkům z mapování jejich zájmu vyplývá důraz na propagaci jedinečného architektonického dědictví v podobě středověkých hradeb. Vzhledem k možnosti obsáhnout hradby z prostoru věže se tak nabízí propojení směrem k Bohuslavu Martinů, který jako dítě pozoroval svět za hradbami a jako dospělý je symbolicky překračoval, pohled z ochozu věže je tak důležitý stejně jako pohled do světničky.
- S výše uvedeným souvisí i zvážení alternativního režimu prohlídek věže, respektive zavedení kratších prohlídek, jejichž cílem je pohled z věže, a které budou spíše úvodem k osobnosti Bohuslava Martinů.
- Za pobídku směrem k městu lze považovat názor na přizpůsobení otevíracích hodin turistického informačního centra návštěvníkům ve dnech pracovního klidu a volna.

Osobnost Bohuslava Martinů

Proaktivní účastníci výzkumu a oslovení na náměstí v Poličce odpovídali na dvě otevřené otázky: „Co znamená osobnost Martinů pro Poličku?“ a „Co znamená osobnost Martinů pro Vás?“ Odpovědi byly následně kódovány do kategorií.

Martinů a Polička

Na otázku „Co znamená osobnost Martinů pro Poličku?“ odpovědělo 379 respondentů ze 433.

Kategorie odpovědí:

- **Významný / nejslavnější rodák** (151 zmínek)
 - Tato kategorie zahrnuje asociace s Bohuslavem Martinů jako významnou osobností, nejslavnějším rodákem Poličky, „naší“ klíčovou postavou, velkou hvězdou. Je vnímán jako chloubka a klenot, nezapomenutelná osobnost, nebo dokonce „machr“. Respondenti zdůrazňují jeho světovou známost a uznání na mezinárodní úrovni.
- **Hrdost, identita a symbol města** (88 zmínek)
 - Do této kategorie spadají asociace vyjadřující hrdost na rodáka, pocity sounáležitosti, vnímání Martinů jako symbolu významnosti, ikony, pokladu a zlatého dědictví. Je „náš“ a základ pro identitu města.
 - Z toho 18 zmínek se týkalo kulturního a uměleckého odkazu: zmínky o Martinů jako zdroji hudební úrovně, inspiraci pro koncerty a festivaly, podpoře ZUŠ Bohuslava Martinů, rozvoji hudby a kulturnímu povědomí.
 - Z toho 7 zmínek se týkalo specifických míst v Poličce: Tato kategorie zahrnuje konkrétní fyzická místa nebo připomínky v Poličce spojené s Martinů, jako je památní socha, rodná světnička, hrob nebo aviza na vstupech do města.
- **Zviditelnění a věhlas Poličky** (82 zmínek)
 - Tato kategorie shromažďuje zmínky o tom, jak Martinů přispívá k propagaci, věhlasu a známosti Poličky. Je vnímán jako prostředek pro zvýraznění města a budování image. Někteří respondenti výslovně uvádějí, že díky němu Poličku znají i ve světě.

- Z toho 8 zmínek se týkalo srovnání s Litomyšlí a Smetanou: Několik odpovědí explicitně srovnává význam Martinů pro Poličku s významem Bedřicha Smetany pro Litomyšl. Některé z těchto srovnání naznačují, že Polička by se mohla od Litomyšle inspirovat v propagaci.
- **Turistické lákadlo a přínos** (55 zmínek)
 - Kategorie se zaměřuje na jeho roli v podpoře cestovního ruchu, přitahování turistů a potenciální finanční prostředky pro město. Zdůrazňuje se jeho potenciál zaujmout návštěvníky a být důvodem pro návštěvu Poličky.
- **Nedoceněný potenciál / nevyužitý význam** (21 zmínek)
 - Tato kategorie obsahuje kritické a skeptické pohledy. Respondenti vyjadřují názory, že Martinů je nedoceněný doma nebo že město málo investuje do jeho zviditelnění. Někteří se domnívají, že téměř nikoho nezajímá, většina Poličáků ho nezná nebo jeho hudbě nerozumí. Také se objevují pochybnosti o efektivitě propagace a názory, že by si město nemělo „honit si triko“ na slavných osobnostech.
- **Nespecifické / obecné odpovědi** (27 zmínek)
 - Zde jsou zařazeny obecné nebo nejasné odpovědi jako „hodně“, „nevím“, „vše podstatné“ nebo poznámky jako „nejsem z Poličky“.

Martinů a já

Na otázku „Co znamená osobnost Martinů pro Vás?“ odpovědělo 315 respondentů ze 433.

Kategorie odpovědí:

- **Hudební a umělecký význam (118 zmínek)**
 - Tato nejčastější kategorie odpovědí se zaměřuje na Bohuslava Martinů jako na skladatele a jeho hudbu. Zahrnuje zmínky o jeho dílech (např. „Otvírání studánek“), jeho žánrech (jazzem ovlivněná hudba, balet, opera, pantomima), kvalitě hudby (krásná, jedinečná, nadčasová), jeho skladatelském talentu, vlivu na respondentovu hudební aktivitu (hraní, či zpěv jeho skladeb), nebo obecné pojmy jako „hudební vzor“ a „umění“. Často je zmiňován jako „významný hudebník“ nebo dokonce jako „nejlepší český skladatel“.
- **Osobní propojení, hrdost a vztah k Poličce** (97 zmínek)
 - Tato kategorie zahrnuje odpovědi, které zdůrazňují osobní pocity respondentů vůči Bohuslavu Martinů, často spojené s jeho rodným městem Poličkou. Patří sem vyjádření hrdosti na něj jako na rodáka, vnímání jeho jako „svého“ nebo „našeho“, pocity sounáležitosti a osobní spojení s jeho životem či tvorbou, včetně vzpomínek z dětství či rodinných vazeb.
 - Z toho odkazy na rodinu / přátele získaly 8 zmínek: tzn. odpovědi, které zmiňují rodinné příslušníky nebo přátele ve spojitosti s Bohuslavem Martinů, např. osobní vazby (např. přátelství s rodinou, rodinné vzpomínky, dědeček v Paříži, přátelé se jménem Martinů).
 - 23 zmínek se věnuje jeho spojení s Poličkou jako s jeho rodným městem a místy s ním spojenými. Zahrnuje zmínky o tom, že se v Poličce narodil, že je symbolem nebo ikonou města, že proslavil Poličku, nebo konkrétní místa jako věž kostela a jeho socha.
- **Život, osobnost a uznání** (80 zmínek)
 - Zde jsou shromážděny odpovědi odkazující na Martinů jako člověka a jeho životní příběh. Patří sem zmínky o jeho osobnosti (zajímavá, složitá, talentovaná, pracovitá, ale i „do života nepoužitelný“), jeho osudu (pohnutý, tragický), vztahu k domovu a exilu (smutek, že se nemohl vrátit domů za života), nebo vztahu k jeho ženě Charlotte. Zahrnuje i obecné zmínky o něm jako „významné osobnosti“.
 - Z toho 29 zmínek se týká globálního a národního uznání. Tato podkategorie se zaměřuje na jeho mezinárodní a národní ohlas. Respondenti zdůrazňují jeho světovou známost („celosvětově uznávaná osobnost“, „proslavil ČR i své rodné město“, „uznává celý svět“), jeho místo v české hudební historii a jeho schopnost reprezentovat národ v zahraničí.
 - 4 zmínky se věnují srovnávání. Do této podkategorie spadají odpovědi, které Martinů srovnávají s jinými významnými hudebními skladateli, jako jsou Dvořák nebo Janáček, případně srovnávají Poličku s Litomyšlí v kontextu slavných rodáků.

- **Inspirace a vzor** (39 zmínek)
 - Tato kategorie zahrnuje odpovědi, které vnímají Martinů jako inspiraci nebo vzor do života. Jsou zde zmínky o jeho úspěchu navzdory skromnému původu („i z poměrně malého města může procházet někdo tak schopný a úspěšný“, „zero to hero“), jeho vytrvalosti, pracovitosti, odvaze a schopnosti jít si za svým snem.
- **Vědomosti a zájem o poznání** (27 zmínek)
 - Tato kategorie zahrnuje odpovědi, které se týkají úrovně znalostí respondentů o Martinů a jejich zájem o prohlubování těchto znalostí. Patří sem vyjádření, že se o něj zajímají až po přestěhování do Poličky, snaha pochopit jeho tvorbu a život, nebo kritika nedostatečného zdůrazňování jeho díla ve vzdělávání. Někteří si přejí ho lépe poznat.
 - Z toho 5 odpovědí se týkalo pracovního či studijního kontextu, např. „objekt pracovního zájmu“, námět pro poznávací zájezd studentů, snahu studovat jeho život a dílo, nebo inspiraci pro vlastní výtvarné umění.
- **Ostatní** (20 odpovědí)
 - 10 odpovědí vyjadřovalo slabý vztah k Martinů, nedostatek zájmu o jeho hudbu nebo osobnost, nebo konstatují, že jim nic moc neznámá.
 - Obecné pozitivní vztah vyjadřovalo 7 respondentů, tzn. odpovědi, které nespádají do konkrétnějších kategorií (např. „moc a moc“, „Téměř vše!“, „obdiv“, „Vážím si ho“).
 - Nepochopení / Nespecifické (3 zmínky) Tato kategorie zahrnuje velmi nekonkrétní nebo zjevně mylné odpovědi.

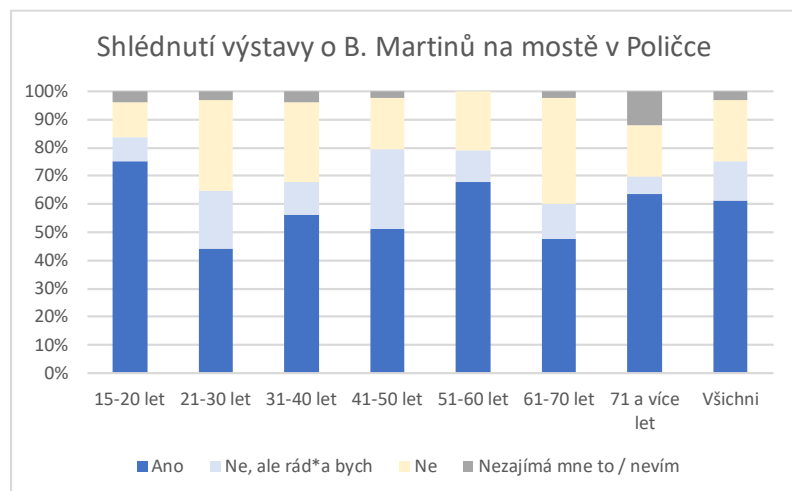
Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů

- Význam Bohuslava Martinů pro místní identitu i soudobý rozvoj jeho odkazu v Poličce by se mohly stát jedním z klíčů pro porozumění života ve městě ze strany návštěvníků. V praxi to znamená využít mj. i výsledků představeného výzkumu pro komunikaci toho, co znamená „být Poličák“ a jak odkaz Bohuslava Martinů nejenom formuje místní hrdost, ale i jak motivuje současníky.

Doplňkové otázky

Návštěva expozice na mostě

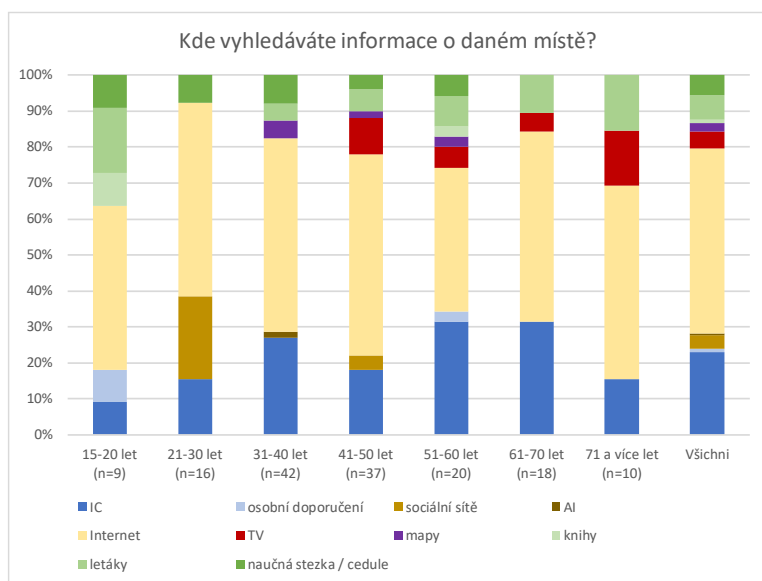
Proaktivní respondenti měli možnost odpovědět na otázku, zdali shlédli výstavu na mostě o Bohuslavu Martinů. Výsledky ukazují, že pro místní obyvatele jsou výstavy v exteriéru atraktivní formou interpretace, a to i když nebudeme brát v potaz žáky nedalekého gymnázia, kteří tvoří podstatnou část nejmladší skupiny. Celkově výstavu shlédlo více než 60% respondentů a dalších 15% o ni projevilo zájem.

Graf 9 Shlédnutí výstavy o Bohuslavu Martinů na mostě

Způsob získávání informací

Součástí výzkumu bylo i několik otázek, které můžeme označit jako doplňkové. V případě části dotazovaných na Svojanově a všech respondentů v Litomyšli to byla otázka „Kde si vyhledáváte informace o daném místě?“ I přes nízký počet respondentů (152) lze z dat prezentovaných v Grafu 10 vyčíst důležité informační kanály.² Kromě nejdůležitějšího Internetu to jsou u skupiny 21-50 let i sociální sítě, zmíněna byla též umělá inteligence. Televize jako informační kanál byla zmíněna pouze skupinami 41+ . Druhým nejvýznamnějším kanálem je informační centrum (IC) a význam pro všechny věkové skupiny mají i panely a naučné stezky na místě.

Graf 10 Způsob vyhledávání informací o destinaci jednotlivými věkovými skupinami

² U odpovědi „mapy“ není jasné v jaké podobě jsou myšleny, předpokládáme, že se nejspíše jedná o portál mapy.com.

Závěry pro interpretaci Bohuslava Martinů

- Forma výstavy v exteriéru dokáže oslovit poměrně velké množství obyvatel Poličska.
- Internet je nejdůležitějším médiem při plánování návštěvy místa, prezentace na webech ceskomoravskepomezi.cz a policka.org bude vhodné upravit v souladu s interpretační strategií Bohuslava Martinů (cíle, sdělení).
- Neméně důležité jsou však pro všechny věkové skupiny (!) i informace přímo na místě: služby informačního centra, letáky a panely.

Prezentace Bohuslava Martinů v Poličce

Dotazníky pro proaktivní respondenty a dotazníky na Svojanově a náměstí v Poličce obsahovaly otevřenou otázku „Máte nápady, jak více propojit Bohuslava Martinů s veřejným prostorem v Poličce?“ Zatímco ze svojanovských dotazníků nebyla získána žádná odpověď³, proaktivní respondenti přišli s řadou nápadů. Lze je rozřadit do pěti kategorií:

1. Hudba ve veřejném prostoru (21x zmíněno):

- Přehrávání hudby Bohuslava Martinů na náměstí, v parcích, u kostela, v kavárnách a obchodech. Inspirace např. řešením schodiště Bono Publico v Hradci Králové, kde si lze vybrat skladbu.
- Instalace "jukeboxů", "musikboxů" nebo "poeziomatů s hudbou" na turisticky frekventovaných místech (v parku, u kostela, na náměstí, u sochy), kde by si návštěvníci mohli zvolit a poslechnout skladby. Zřízení hudebního koutku.
- Využití městského rozhlasu pro přehrávání jeho skladeb.

2. Naučné stezky, hry a edukační materiály (15x zmíněno):

- Vytvoření naučné stezky ("Po stopách Martinů") po místech spojených s jeho životem a tvorbou, určené pro děti i dospělé.
- Implementace interaktivních prvků a stanovišť (např. úniková hra, bojovka, aplikace s hrou) pro děti.
- Vývoj edukačních materiálů pro děti (dětské knihy, omalovánky, písničky s nahrávkami, pracovní listy, pexesa, karty).
- Pořádání letních táborů s tematikou Bohuslava Martinů a přehlídek malých zpěváků/hudebníků.
- Větší propojení s dílem Martinů ve školách (MŠ, ZŠ) formou projektů.

3. Informační a propagační vizuály (10x zmíněno):

- Umístění informačních panelů a cedulí na místech spojených s Martinů a v centru města.
- Instalace billboardů a poutačů při vjezdu do města a reklamy na muzeu.
- Umístění výraznější připomínky na náměstí B. Martinů (např. výtvarný prvek, socha, obraz, mozaika, koláž).
- Zavedení jednotné vizuální identity pro připomínku Bohuslava Martinů v městském mobiliáři a při budoucích investicích.
- Vytvoření panelu s mapkou míst spojených s B. M. v regionu (včetně míst jako Tři studně, Borová), umístěného např. blízko Centra Bohuslava Martinů, a zviditelnění Centra Bohuslava Martinů nápisem/cedulí.

4. Koncerty a festival Martinů Fest (8x zmíněno):

- Pořádání více koncertů se zaměřením na hudbu Bohuslava Martinů.
- Zatraktivnění Martinů Festu, včetně pozvání zvukových mezinárodních jmen, zvýšení fondu festivalu a jeho rozšíření na celoroční cyklus.
- Navázání na úspěšnou spolupráci Martinů Festu s gymnáziem a propojení se ZUŠ Polička pro pořádání koncertů a soutěží pro žáky.
- Pořádání malých letních koncertů a přednášek u sochy Bohuslava Martinů v městském parku.

5. Výstavy a expozice (6x zmíněno):

- Pořádání více výstav o životě a díle B. Martinů, včetně venkovních expozic (např. kresby na mostě).
- Modernizace stálé expozice v muzeu, včetně zajištění funkčního audia a instalace interaktivních panelů.
- Zpřístupnění výstav pro širší veřejnost a řešení kapacitních problémů⁴.
- Více propagovat světničku a zpřístupnit ji například prostřednictvím 3D fotoprohlídky.

³ Důvodem bezpochyby je, že otázka byla součástí jiné trojotázky na závěr dotazníku a tazatelům tak na její položení patrně nezbyla kapacita.

⁴ Není jasné, co přesně tím respondent*ka myslí.

Méně srozumitelné, příliš obecné nebo velmi specifické návrhy:

- Renovace sochy Bohuslava Martinů a revitalizace jejího okolí v městském parku (včetně veřejných grilů a posezení) a úpravy parčíku u kostela.
- Vytvoření kavárny Martinů nebo speciálních dobrot (např. "Martinovky", "Bohouškovy").
- Zřízení stipendia pro mladé hudebníky (jako akt podpory začínajících talentů).
- Rozšíření uměleckých forem o taneční představení (balet) nebo jiné výtvarné umění.
- Promítání filmu o B. Martinů.
- Zacílení na zahraniční návštěvníky a hudební odborníky.
- Celostátní propagace.
- Snaha o větší mezinárodní spolupráci v rámci EU.

Závěr

Zpráva z výzkumů obyvatel Poličska a návštěvníků Svojanova a festivalu Smetanova Litomyšl poskytuje klíčový základ pro tvorbu interpretační strategie Bohuslava Martinů v Poličce. Identifikovala vnímání Martinů a města jednotlivými cílovými skupinami, což umožňuje přesnější zacílení interpretační strategie.

Shrnutí doporučení pro interpretaci Bohuslava Martinů v Poličce:

- **Silnější zacílení na vybrané skupiny:** věková skupina 30-70 let a zejména obyvatelé žijící do 25 km od Poličky, pro které by se Bohuslav Martinů mohl stát součástí jejich lokální identity. Další skupinou jsou návštěvníci festivalu Smetanova Litomyšl, kteří sice skladatelovo dílo znají, ale mají malé povědomí o jeho celoživotním vztahu s Poličkou.
- **Důraz na univerzální emoce / tzv. hlubší významy:** I když se ne každý stane posluchačem Martinů, může se ztotožnit s částí jeho životního příběhu. Interpretace by měla být postavena na „univerzálních“ – sdílených emocích (např. píle, překonávání neúspěchu, nezapomínání na kořeny).
- **Polička jako místo inspirace a domova:** Označení Poličky jako „města (odkazu) Bohuslava Martinů“ je na místě. Poličku je možné představit jako místo trvalé inspirace a touhy po domově, místo ovlivňující skladatelovu tvorbu, a nikoliv pouze jako rodiště. Podobně má smysl i zdůraznit význam Martinů pro místní identitu a komunikovat, co znamená „být Poličák“.

V obecné propagaci města doporučujeme komunikovat 2-3 konkrétní důvody k návštěvě Poličky, především jedinečnost středověkých hradeb, pro zájemce o architekturu se tak nabízí možnost propojení pohledu z věže s příběhem Bohuslava Martinů.

- **Propagace děl a míst:** Skladba „Otvírání studánek“ je prakticky jediná v obecné známosti, Proto ji považujeme za nejvhodnější úvod do díla Bohuslava Martinů, a to i díky vazbě na české dědictví a osud skladatele.

Z výzkumu návštěvníků mimo Poličku vyplynulo, že všeobecně známější je rodná světnička ve věži kostela, nikoliv však skladatelův hrob, což může souviset s představou, že Polička byla pouze mistrovým rodištěm.

- **Komunikační kanály a infrastruktura:** Respondenti uvedli, že internet je pro ně nejdůležitějším médiem pro plánování návštěvy, proto bude vhodné upravit prezentaci na webech ceskomoravskopomezí.cz a policka.org. Pro všechny věkové skupiny jsou však stejně důležité také informace přímo na místě (služby informačního centra, letáky a panely).

Jednotlivé kapitoly obsahují podrobnější doporučení pro interpretaci Bohuslava Martinů vycházející z analýzy datového souboru. Za možnost uspořádat tento výzkum je potřeba poděkovat městu Polička, věříme, že výsledky přinesou nové pohledy nejenom na interpretaci Bohuslava Martinů, ale i na propagaci města jako takového. Za organizaci sběru dat patří poděkovat Tereze Hladké, která se nejenom nezalekla tohoto úkolu, ale sama si jej ještě iniciativně rozšířila o další skupiny návštěvníků.

Příloha 1 Online dotazník

5 minut pro Martinů

Vážení spoluobčané, milí příznivci,

Městské muzeum a galerie Polička připravuje spolu s městem Polička projekt Martinů a Polička, jehož cílem je zviditelnění odkazu nejvýznamnějšího rodáka. Zajímá nás proto Váš postoj k tematice spojené s Bohuslavem Martinů i názor na jeho zviditelnění ve veřejném prostoru města.

Dotazník je určen nejen pro obyvatele Poličky a blízkého okolí, sdělte nám svůj názor i když bydlíte jinde.

Dotazník by měl zabrat 5-10 minut času.

Za řešitelský tým Vám děkuje

Tereza Hladká

Městské muzeum a galerie Polička

Týlova 114 572 01 Polička

www.ctmopolicka.cz

+420 461 723 864

hladka@muzeum.policka.org

1. Co si vybavíte, **když se řekne Bohuslav Martinů?**

Vaše odpověď

2. Navštívil*a jste někdy **rodnou světničku B. Martinů** ve věži kostela sv. Jakuba?

- Ano
 Ne
 Ne, ale rád*a bych
 Nezajímá mne to
 Navštívil*a bych, kdyby (níže upřesněte)
 Jiné: _____

3. Navštívil*a jste někdy **expozici B. Martinů** nebo **krátkodobou výstavu v Městském muzeu?**

- Ano
 Ne
 Ne, ale rád*a bych
 Nezajímá mne to
 Navštívil*a bych, kdyby (níže upřesněte)
 Jiné: _____

4. Navštívil*a jste někdy **hrob B. Martinů?**

- Ano
 Ne
 Ne, ale rád*a bych
 Nezajímá mne to
 Navštívil*a bych, kdyby (níže upřesněte)
 Jiné: _____

5. Navštívil*a jste někdy **akci spojenou s hudbou B. Martinů** (Martinů fest, Zažít Martinů, koncert, apod.)?

- Ano
 Ne, ale rád*a bych
 Nezajímá mne to
 Navštívil*a bych, kdyby (níže upřesněte)
 Jiné: _____

6. Shlédl*a jste **výstavu na mostě** týkající se B. Martinů?

- Ano
 Ne
 Ne, ale rád*a bych
 Nezajímá mne to
 Shlédl*a bych, kdyby (níže upřesněte)
 Jiné: _____

7. Navštívil*a jste někdy **jiné akce či aktivity** spojené s osobností B. Martinů?

Vaše odpověď

8. **Hudbu Bohuslava Martinů:**

- Poslouchám pravidelně
 Poslouchám občas
 Neposlouchám, ale rád*a bych
 Není to můj žánr
 Jiné: _____

9. O kterých **tématech** byste se v souvislosti s Bohuslavem Martinů chtěl*a více dozvědět?

- O jeho hudbě
 O jeho životě v Poličce (dětství, rodina)
 O jeho životě v zahraničí
 O jeho osobním životě
 O jeho postavení v hudební historii (věhlas, úspěchy)
 O jeho povaze a vlastnostech - B. Martinů jako člověk
 Jiné: _____

10. Co znamená **osobnost Martinů pro Poličku?**

Vaše odpověď

11. Co znamená **osobnost Martinů pro Vás?**

Vaše odpověď

12. Máte nápady, **jak více propojit Bohuslava Martinů** s veřejným prostorem v Poličce?

Vaše odpověď

Prozradte nám, jaký je váš věk a odkud jste?

- 15-20 let
 21-30 let
 31-40 let
 41-50 let
 51-60 let
 61-70 let
 71 a více let

Odkud jste?

- Z Poličky
 Z okolí Poličky (do 25 km)
 Z jiné části ČR - město s více než 40 tis. obyvateli
 Odkud z ČR - město s méně než 40 tis. obyvateli
 Ze zahraničí

Příloha 2 dotazník pro odevzdání na sběrném místě

Vážení spoluobčané, milí sousedé,
Městské muzeum a galerie Polička připravuje spolu s naším městem projekt Martinů a Polička, jehož cílem je zviditelnění odkazu našeho nejvýznamnějšího rodáka. Zajímá nás proto jak Váš postoj k tematice spojené s Bohuslavem Martinů, tak i názor na jeho zviditelnění ve veřejném prostoru města.

1. Co si vybavíte, když se řekne Bohuslav Martinů?

2. Navštívil*a jste někdy?

	Ano	Ne	Ne, ale rád*a bych	Nezajímá mne to	Navštívil*a bych, kdyby:
rodnou světničku na věži	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
expozici nebo výstavu v muzeu	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
hrob Martinů	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
akci spojenou s hudbou Martinů (Martinůfest, Zažít Martinů, koncert)	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>
zhlédl*a jsem výstavu na mostě v parku	☐	☐	☐	☐	<input type="text"/>

jiná akce, prosíme upřesněte: _____

3. Hudbu Bohuslava Martinů

- poslouchám pravidelně
- poslouchám občas
- neposlouchám, ale rád(a) bych
- není to můj žánr
- jiné: _____

4. O kterých tématech byste se v souvislosti s Bohuslavem Martinů chtěl*a více dozvědět? O:

- jeho hudbě
- jeho životě v Poličce (dětství, rodina)
- jeho životě v zahraničí
- jeho osobním životě
- jeho postavení v hudební historii (věhlas, úspěchy)
- jeho povaze a vlastnostech – B. Martinů jako člověk
- jiné: _____

1/2
otočte

5. Co znamená osobnost Martinů pro Poličku?

6. Co znamená osobnost Martinů pro Vás?

7. Máte nápady, jak více propojit Bohuslava Martinů s veřejným prostorem v Poličce?

Dotazník je možné odevzdat v termínu od 1. března do 30. dubna 2025.

Děkujeme za spolupráci!

Kontakt:
Městské muzeum a galerie Polička
Tereza Hladká
hladka@muzeum.policka.org
461 723 864

Prozradíte nám, kolik vám je let a odkud jste?

Je mi: _____

Bydlím v: _____

2/2
otočte

Příloha 3 Dotazník Svojanov

5 minut pro
Martinů

1. Co si vybavíte, když se řekne Polička?

- hradby
- Bohuslav Martinů
- město
- nábytek
- Rodná světnička

jiné: _____

2. Co si vybavíte, když se řekne Bohuslav Martinů?

- Polička
- hudební skladatel / skladatel
- Hudba
- Kostel
- Rodná světnička
- Otvírání studánek
- Rodák

jiné: _____

3. Navštívil*a jste někdy Poličku?

- ano
- ne
- nevím
- opakovaně
- jiné: _____

POKUD ANO

4a. Navštívil*a jste někdy?

- rodnou světničku na věži
- expozici nebo výstavu v muzeu
- hrob Martinů
- akci spojenou s hudbou Martinů

Ano

Ne

Ne, ale rád*a bych

Nezájímá mě to

Navštívil*a bych, kdyby:

jiná akce, prosíme upřesněte: _____

POKUD NE

4b. Co je překážkou, že jste Poličku nikdy nenavštívil*a?

- není pro mě zajímavá
- plánuji to
- nevím, co bych tam navštívil*a
- jiné: _____

5. Co (by) Vám na Poličce v rámci její návštěvy přišlo nejzajímavější? Co byste tam uvítal*a? Co běžně při cestování vyhledáváte? Máte nějaké nápady jak propojit Bohuslava Martinů a veřejný prostor v Poličce?

6. Posloucháte hudbu Bohuslava Martinů?

- poslouchám pravidelně
- poslouchám občas
- neposlouchám, ale rád(a) bych
- není to můj žánr
- jiné: _____

Bydliště:

- Z Poličky
- Z okolí Poličky (do 25 km)
- Z jiné části ČR - město s více než 40 tis. obyvateli
- Odjinud z ČR - město s méně než 40 tis. obyvateli
- Ze zahraničí

Věk: (Neptat se - odhad)

- 15-20 let
- 21-30 let
- 31-40 let
- 41-50 let
- 51-70 let
- 71 a více let

Příloha 4 Dotazník Litomyšl

1. Co si vybavíte, když se řekne Polička?

- hradby
 - Bohuslav Martinů
 - město
 - nábytek
 - Rodná světnička
- jiné: _____

2. Co si vybavíte, když se řekne Bohuslav Martinů?

- Polička
 - hudební skladatel / skladatel
 - Hudba
 - Kostel
 - Rodná světnička
 - Otvírání studánek
 - Rodák
- jiné: _____

3. Navštívil*a jste někdy Poličku?

- ano
 - ne
 - nevím
 - opakovaně
 - jiné: _____
- *POKUD ANO

4a. Navštívil*a jste někdy?

	Ano	Ne	Ne, ale rád*a bych	Nezájímá mne to	Navštívil*a bych, kdyby:
rodnou světničku na věži	☐	☐	☐	☐	☐ _____
expozici nebo výstavu v muzeu	☐	☐	☐	☐	☐ _____
hrob Martinů	☐	☐	☐	☐	☐ _____
akci spojenou s hudbou Martinů	☐	☐	☐	☐	☐ _____

jiná akce, prosíme upřesněte: _____

*POKUD NE

4b. Co je překážkou, že jste Poličku nikdy nenavštívil*a?

- není pro mě zajímavá
- plánuji to
- nevím, co bych tam navštívil*a
- jiné: _____

5. Co vás, jako návštěvníka, láká na turistická místa?

6. Pokud někam přijedete, jakým způsobem zjišťujete informace o místních zajímavostech?

7. Posloucháte hudbu Bohuslava Martinů?

- poslouchám pravidelně
- poslouchám občas
- neposlouchám, ale rád(a) bych
- není to můj žánr
- jiné: _____

Bydliště:

- Z Poličky
- Z okolí Poličky (do 25 km)
- Z jiné části ČR - město s více než 40 tis. obyvateli
- Odjinud z ČR - město s méně než 40 tis. obyvateli
- Ze zahraničí

Věk:

- 15-20 let
- 21-30 let
- 31-40 let
- 41-50 let
- 51-70 let
- 71 a více let